

II.
**ULUSLARARASI ÖĞRENCİ
GENÇLİK ÇALIŞTAYI**

27-28-29 NİSAN 2017
İSTANBUL

II.
**INTERNATIONAL STUDENT
YOUTH WORKSHOP**

27-28-29 APRIL 2017
İSTANBUL

GÖÇ MASASI RAPORU

İlk etapta göç konusuna teorik bağlamda yaklaşmaya çalışılmıştır. Bunun sebebi ise konunun daha iyi anlaşılabilmesidir. Göç nedir ve Göç Türleri nelerdir; temel sorular olmuştur. Bu soruları cevapladıktan sonra Göç Türlerinden "Siyasal Göç" konusu üzerinde durulmuştur.

Göçmenlerin sadece direkt olarak Suriye'den değil; öncelikle Lübnan'a göç ederek daha sonra Türkiye'yi rota olarak belirlediği görülmüştür. Lübnan'a göç eden mültecilerin, Lübnan'daki eğitim şartlarının onlar için epeyce zor olduğunu ve sağlık hizmetlerinden ise yeterince faydalanamadıkları belirtilip, bu durumun ülke standartlarının oldukça pahalı olmasından kaynaklandığı ifade edilmiştir. Aynı zamanda Lübnan halkının da mültecileri dışladığından ve mültecilere yaşam alanı verilmediği ortaya çıkmıştır. Lübnan'da böyle bir muamele ile karşılaşan göçmenler, ikinci rota olarak Müslüman ülke olan Türkiye'yi tercih etmiş fakat Türkiye'ye geldiklerinde hiç bilmedikleri bir dil ile hayatlarını devam ettirmek zorunda kalmışlardır. Bu yüzden ilk etapta bir Türkçe kursuna gitmek zorunda olduklarını ve dil probleminin, topluma adaptasyon süreçlerindeki olumlu ve olumsuz örneklerinden bahsedildi. Kimi komşularının onlara kapılarını ilk günden açtığı ve topluma adapte olabilmeleri için yardımda bulunduğu konusu üzerinde duruldu. Fakat iş dünyası ve eğitim hayatlarında; bu durumun olumsuz örnekleri olduğundan bahsedilmiştir.

Çalıştay da öğrenilenlerin üzerine, üniversite hocaları; göçmenlere karşı olumsuz bir tavır takınmakta; arkadaşları ise ek kontenjandan gelen mültecilere "siz bizim hakkımızı yiyorsunuz" gibi söylemlerde bulunmaktadırlar. Ama onlar için esas sıkıntı olan nokta, Türkiye'de 3 ila 5 ay kalmayı planlarken savaştan ötürü yıllardır Türkiye'de olmalarıdır.

Lübnan noktasına tekrar dönecek olursak Lübnan halkının Suriyeli mültecileri istememesinin temel nedeni, Lübnan'ın ekonomik sıkıntılarının olması ve coğrafi olarak geniş bir toprak sahibi olmadıklarıdır. Zira göçmenler için yeteri kadar alanın bulunmadığını iddia etmektedirler. Sosyolojik ve psikolojik açıdan göç olgusuna bakacak olursak, şu ana kadar mülteci kamplarında ve çadır kentlerde kalmış ve bu bölgelerden büyük şehirlere geçen mültecilerden bahsedilmiştir. Çadır kentteki konteynırların 15 metrekare olduğunu ve böyle bir alanda yaşamının göçmenler açısından oldukça zor ve psikolojik açıdan da epey yıpratıcı olduğunu konuşuldu. Kilisli olan arkadaşlarımız, Kilis gibi bir şehirde psikolojik olarak göçten çok etkilenmediklerini belirttiler. Bölgedeki, sosyolojik yapı Suriyeli halkın çok yabancı olmadığı bir durumda ve bu sebeple bölgede yaşanan entegrasyon sürecinden bahsedilmiştir. Mülteciler, Suriye'den göçerken aslında diplomalı insanlardı. Fakat Türkiye'de toplum nezdinde sahip oldukları diplomalarının bir önemi yok; iş bulmaları oldukça zor. Türkçe dilini bilmemeleri, göçmenler için en büyük dezavantaj, zira diplomaları da kabul görmemektedir. Ancak, ülke içerisinde Suriyeli yatırımcıların sayısı oldukça fazladır. Bu yatırımcılar hizmet sektöründe aktifler ve çalışan olarak genellikle Suriyeli/mültecileri tercih etmektedirler. Bu durumun sebebi hem kendi vatandaşlarını

korumak istemeleri hem de devlete karşı yükümlü oldukları vergi mükellefiyetinden muaf olmak istemeleridir. Topluma entegrasyon sürecinde, Suriyeli vatandaşların açtıkları müesseselerin hepsinde Arapça ve Türkçe tabela kullanmaları halkın birbirini benimsemeye başladığının göstergesidir.

Ayrıca, göç edilen ülkelerin göç hareketlerinden nasıl etkilendiklerinden bahsedilmiştir. Her göç hareketinin faydası olduğu kadar negatif etkileri olduğunu belirtildi. Türkiye, yaklaşık 5 milyon dolar bütçe harcamasını mülteciler için yapmış fakat bunun yanı sıra birçok dernek ve BM kurumları da destek vermişlerdir. Aynı zamanda Suriyeli yatırımcıların açtığı firmalar da devlete büyük bir vergi kaynağı olarak bölge ekonomisine katkı sağlamışlardır.

Masamızda, göçmenlerin sahip olduğu hukuki güvenceler konuşuldu. 1951 senesinde imzalanan Uluslararası Cenevre Sözleşmesi ile haklı sebebe dayanan ve zulüm sebebiyle göç eden insanlara mülteci statüsünün tanındığını belirtildi ve göçmenlere sağlık hakkı; eğitim hakkı gibi haklar tanındığını konuşulmuştur. Örnek verecek olursak, göçmenler, anlaşmanın taraf devleti olan Türkiye’de ücretsiz eğitim ve sağlık hakkına sahiptirler.

Göç masasında, ülkelerin göçmen kabul ederken dikkate aldığı bazı kıstaslar olduğu ortaya çıkmıştır. ÖRN; Almanya, Suriyeli göçmenleri ülkesine kabul ederken Almanca bilip bilmeme oranlarını dikkate almaktadır ve 2 sene içinde Almanca öğrenmeleri karşılığında, bedava bir ev; para gibi şeyler temin etmektedirler. Aslında Almanya, genellikle nitelikli göçmenleri kabul eden bir ülkedir.

Son olarak, medya ve göç olgusundan bahsedildi. Medyanın, göçmenlerin hangi şartlarda göçtüklerini ve gittikleri ülkelerde ne tür şartlarla karşılaştıklarını gösteren en kuvvetli araç olduğu ortaya çıkmıştır. ÖRN; masada, İdlib’te kız çocuğunu kaybeden babanın örneği verildi; buna ek olarak bedeni kıyıya vuran Aylan bebekten bahsedildi. Fotoğrafının dünya üzerinde büyük bir yankı uyandırdığı tekrar vurgulanmıştır. Belki de göçmenlerin kullandığı “umuda yolculuk” Akdeniz göçmen yolu aslında onların hayatları için çok önemli ama bir o kadar da tehlikedir ve bu durum medya tarafından gösterilmektedir.

Son olarak anekdot bilgiler vermek gerekirse, göç masası genellikle Ortadoğu menşeli bir masaydı fakat Almanya’dan gelen göçmen arkadaşlarda vardı. Gerçekleştirilen bilgi alışverişinde Müslüman bir göçmen Ramazan ayında Hristiyan ülkesinde özel izin temin edebiliyor ve halk “sen zaten bizim özel günlerimizi kullanıyorsun kendi dini bayramını mı kullanacaksın” diyebiliyor.

Türkiye’ye bakacak olursak, göç eden yeni jenerasyon Türkçe ile daha erken tanıştığı için dile daha yatkın olabiliyor. Kültürel açıdan bir entegrasyon süreci devam etmekte; mesela yemek kültürü olarak Suriyelilerle Türk kültürü benziyor fakat onların kültüründe çorba kültürü çok fazla yoktu ama Türkiye’de yaşamaya başlayan Suriyeliler için artık çorba, mideyi yemeğe hazırlayan gıda olarak görülmeye başlandı.

Türkiye’ye göç eden göçmenler bir dil öğrenmek zorunda kaldı. Bazılarının hayalleri vardı; savaş şartları altında öğrenmek istemiyorlardı. Almanya göçmeni olan arkadaşlar; ailesinin Almanya’ya gittiği ilk zaman dil bilmiyor oluşunun, onlar için ne kadar zor olduğunu söyledi. Almanya’ya göç eden insanlarda geleneksel olarak; “benim dedem işçi, ben de işçi olacağım/işçiyim” gibi bir anlayış mevcut. Zira Avrupa, Türkiye gibi göçmen kabul eden bir ülke değil; göçe karşı güvenlik eksenli bir politika izliyor. Göç konusuna, işçi ihtiyacı açısından bakmakta fakat bunun yanında göçmenleri belki Türkiye’den daha iyi yaşam standardıyla misafir etmektedir.